

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 11CoP/223/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1721200524
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 09. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Patrícia Železníková
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2021:1721200524.1

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave, v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Patrície Železníkovej a členiek senátu JUDr. Blanky Podmajerskej a Mgr. Aleny Čakváriovej, vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: G. I., nar. XX.XX.XXXX, zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Pezinok, so sídlom Moyzesova 2, 9002 01 Pezinok, dieťa rodičov: matky - Z. X., nar. XX.XX.XXXX, trvalý pobyt XXX XX Y. H., F. XXX/X, zastúpenej Prosmán a Pavlovič, advokátska kancelária, s.r.o., so sídlom Hlavná 31, 917 01 Trnava, IČO: 36 865 281 a otca - J. I., nar. XX.XX.XXXX, trvalý pobyt XXX XX Y. H., X. cesta XX, v konaní o návrhu matky na nahradenie súhlasu otca pri nezhode rodičov, na odvolanie otca proti rozsudku Okresného súdu Pezinok zo dňa 06.05.2021, č.k. 12P/33/2021-40, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie zrušuje a vec mu vracia na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Pezinok rozsudkom zo dňa 06.05.2021, č.k. 12P/33/2021-40, vo výroku I. nahradil súhlas otca s vycestovaním maloletej G. I., nar. XX.XX.XXXX, do zahraničia s matkou, vo výroku II. o trovách konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na ich náhradu.

2. Súd prvej inštancie takto rozhodol, keď po vykonanom dokazovaní (výsluchom účastníkov konania, rodnými listami, správou kolízneho opatrovníka, písomným vyjadrením otca k návrhu, obsahom spisu tamojšieho súdu č.k. 12P/175/2019 a rozsudkom 12P/175/2019-239, zo dňa 12.10.2020, dospel k záveru o dôvodnosti návrhu matky. Uviedol, že rozsudok Okresného súdu Pezinok č.k. 12P/175/2019-239, zo dňa 12.10.2020, o úprave výkonu rodičovských práv a povinností k maloletej nenadobudol právoplatnosť z dôvodu podaného odvolania otcom. Hmotnoprávne podmienky na konanie mal naplnené, keď vystaňovanie maloletého dieťaťa do zahraničia je podstatnou náležitosťou, na ktorej sa rodičia nevedia dohodnúť. Súd prvej inštancie dôvodil právami maloletej, ktoré sú nadradené právam rodiča. Poukázal na jej vek 13,5 roka a vyjadrený názor, uvádzajúc, že maloletá svoje potreby a predstavy s kým a kde chce bývať zrozumiteľne odkomunikovala, uviedla, že chce bývať s matkou, pričom vzťah s otcom nepovažuje za dobrý. Poukázal na postoj otca v konaní o úprave výkonu rodičovských práv a povinností, v ktorom napriek poučeniu súdu aby rešpektoval rozhodnutie maloletej podal odvolanie. Pokiaľ otec nesúhlasil s vystaňovaním maloletej do Kanady súd prvej inštancie uviedol, že takto u maloletej prehýbil jej nedôveru voči nemu. Poukazuje na čl. 3 Dohovoru o právach dieťaťa a vyjadrenie maloletej pred kolíznym opatrovníkom, z ktorého vyplýva jej rozhodnutie s matkou a so súrodencami vycestovať a žiť v Kanade. Zohľadnil, že Kanada je vyspelá, civilizovaná a demokratická krajina, preto obavy otca vyhodnotil ako účelové bránenie maloletej žiť a vzdelávať sa mimo Slovenskej republiky. Vec právne posúdil podľa § 26, § 25 ods. 1, 2, § 35, § 43 ods. 1, zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine (ďalej len Zákon o rodine), § 38 ods. 1, 2, zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len CMP). O trovách konania rozhodol podľa § 52 CMP.

3. Proti tomuto rozsudku podal podľa § 363 ods. 1, písm. e) f) h) CSP odvolanie otec. Navrhol rozhodnutie súdu prvej inštancie zrušiť a vrátiť na ďalšie konanie a rozhodnutie. Mal za to, že rozhodnutie súdu

prvej inštancie nezodpovedá skutočnému stavu ani záujmu maloletej. Uviedol, že matka v zahraničí nebude schopná poskytnúť maloletej plnohodnotnú výchovu a starostlivosť, svojím správaním, štýlom života a predstieraným záujmom o maloletú, jej neposkytuje do budúcnosti žiadnu perspektívu. Matka starostlivosť o dcéru len predstiera, keď už aj v minulosti zanedbala jej mravnú výchovu aj zdravotnú starostlivosť. Zdôraznil, že maloletá si neplní riadne a včas svoje školské povinnosti, na čo matka, ktorá je na rodičovskej dovolenke, nedohliada. Maloletá si podľa jeho názoru hľadá jednoduchšiu cestu a nechce akceptovať fakt, že by sa mala prispôbiť aj potrebám iných osôb v jeho novej rodine. Čím viac by bola maloletá s ním a jeho rodinou, tým viac by vnímala vzor bežnej rodiny a fungovanie štandardných rodinných vzťahov. To, že sa snaží maloletú vychovávať, dohliadať na jej školské výsledky, zdravotný stav atď., síce maloletá nemusí v jej veku vnímať pozitívne, ale musia to vidieť a vedieť rozlíšiť dospelí, ktorí o jej živote rozhodujú. Aj napriek jej veku, nemusí vedieť celkom presne odhadnúť, čo je pre ňu z dlhodobého hľadiska správne. Nemá voči matke dôveru že sa o maloletú príkladne v zahraničí postará. Mal za to, že súd prvej inštancie nezistil v dostatočnej miere skutkový stav veci a nesprávne vyhodnotil vykonané dôkazy. Zotrvával na svojom stanovisku, že vycestovanie maloletej do zahraničia je zo strany matky len účelové, aby jej maloletá poskytovala pomoc pri výchove dvoch malých detí, ako je tomu aj na Slovensku (maloletá kvôli opatrovaniu maloletých synov matky vynechala aj povinnú školskú dochádzku). Maloletá je pod silným vplyvom svojej matky, čo vedie k jej postupnému odcudzovaniu od neho a jeho rodiny.

4. Matka vo svojom vyjadrení k odvolaniu otca žiadala rozsudok súdu prvej inštancie potvrdiť. Uviedla, že odvolanie vníma ako úmyselné robenie jej napriek. Uviedla, že otec na výživu maloletej prispieva iba 29 eur mesačne, keďže rozhodnutie súdu prvej inštancie o výživnom na maloletú je predmetom odvolacieho konania. Uviedla, že otec nie je s maloletou už dlhý čas v akomkoľvek kontakte ani o ňu nejaví skutočný záujem a maloletá vníma jeho odvolanie ako naschvál, ktorý jej komplikuje životné plány. S vyjadrením kolízneho opatrovníka k odvolaniu otca sa stotožnila.

5. Kolízny opatrovník navrhol rozsudok súdu prvej inštancie potvrdiť. Uviedol, že nie je vhodné pretrhávať väzby maloletej so súrodencami a poukázal aj na silné puto maloletej k partnerovi matky, ktorý jej kompenzuje lásku biologického otca. Mal za to, že vycestovanie maloletej je v jej záujme a v súlade so zákonom o rodine, poukazujúc na demokratické štátne zriadenie a vyspelosť Kanady, v ktorej má maloletá zabezpečené bývanie, zdravotnú starostlivosť i možnosť pokračovať v povinnej školskej dochádzke.

6. Otec vo vyjadrení k vyjadreniu matky zotrval na svojich právnych a skutkových tvrdeniach uvedených v odvolaní.

7. Krajský súd v Bratislave, ako súd odvolací (§ 34 CSP v spojení s § 2 ods. 1 CMP), po zistení, že odvolanie otca bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP v spojení s § 2 ods. 1 CMP) a smerovalo proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom (§ 355 ods. 1 CSP v spojení s § 2 ods. 1 CMP), preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v rozsahu podľa § 65 CMP, s tým, že odvolacími dôvodmi nie je viazaný (§ 66 CMP) a toto rozhodnutie bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario), konštatujúc dôvodnosť odvolania otca podľa ust. § 389 ods. 1 písm. c) CSP v spojení s ust. § 2 ods. 1 CMP v napadnutom rozsahu zrušil a podľa ust. § 391 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 2 ods. 1 CMP vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

8. Podľa čl. 41 ods. 4 Ústavy SR, starostlivosť o deti a ich výchova je právom rodičov; deti majú právo na rodičovskú výchovu a starostlivosť. Práva rodičov možno obmedziť a maloleté deti možno od rodičov odlúčiť proti vôli rodičov len rozhodnutím súdu na základe zákona.

9. Podľa § 35 Zákona o rodine, ak sa rodičia nedohodnú o podstatných veciach súvisiacich s výkonom rodičovských práv a povinností, najmä o vysťahovaní maloletého dieťaťa do cudziny, o správe majetku maloletého dieťaťa, o štátnom občianstve maloletého dieťaťa, o udelení súhlasu na poskytovanie zdravotnej starostlivosti a o príprave na budúce povolanie, rozhodne na návrh niektorého z rodičov súd.

10. Odvolací súd v prvom rade považuje za potrebné správne ustáliť pojmové vymedzenie predmetu konania vo vzťahu k návrhu matky, keďže v danom prípade nejde o nahradenie súhlasu otca s vycestovaním maloletej, ale o nahradenie súhlasu otca s premiestnením (vysťahovaním) maloletej z územia Slovenskej republiky do Kanady (výrok rozhodnutia súdu prvej inštancie je v tomto smere

neurčitý). Premiestnenie maloletej na územie iného štátu má byť podľa návrhu matky a záverov súdu prvej inštancie viazané na rozhodnutie matky a na udržanie rodinných väzieb maloletej s matkou a jej nevlastnými súrodencami, ktorá sa po narodení maloletých detí Y., D. a Q., oboch nar. XX.XX.XXXX, pochádzajúcich z jej terajšieho vzťahu s N. Y., rozhodla odsťahovať za ním do Kanady. Preto v takomto prípade nemožno hovoriť o nahradení súhlasu otca s vycestovaním maloletej, termín, ktorý predpokladá krátkodobý pobyt v zahraničí (napr. počas dovolenky), ale premiestnením maloletej, majúcim za následok zmenu jej bydliska, školského zariadenia a celkového sociálneho a rodinného zázemia ako aj jurisdikcie štátnych orgánov a súdov.

11. Z obsahu spisu v dotknutej veci odvolací súd zistil, že matka sa návrhom na začatie konania podaným na súde prvej inštancie dňa 22.03.2021, domáhala udelenia povolenia maloletej vycestovať s matkou do zahraničia. Svoj návrh odôvodnila tým, že má v súčasnosti stáleho partnera N. Y., ktorý je štátnym občanom Kanady, kde má trvalý pobyt už 20 rokov a žije tam aj v súčasnosti a s ktorým má dve spoločné maloleté deti vo veku 4 mesiacov. Dôvodila, že všetky jej maloleté deti potrebujú starostlivosť a výchovu od obidvoch rodičov a keďže sa otec o maloletú nestará a nejaví o ňu skutočný záujem, túto jej poskytne jej súčasný partner, čo predpokladá jej presťahovanie sa s maloletými deťmi do Kanady. Uviedla, že chce s maloletou vycestovať do zahraničia natrvalo, kde sa bude zdržiavať v mieste bydliska jej partnera XXX D. O., P., W XtX, AB, O.. Tvrdila, že maloletá bude mať v zahraničí vytvorené ideálne podmienky pre život, bude navštevovať základnú školu, bude mať prístup k voľnočasovým aktivitám, športu, cestovaniu, naučí sa anglický jazyk, zdravotnú starostlivosť bude mať po príchode do Kanady automaticky pokrytý v Alberta HealthCare, hradenú provinciou Alberta. Tým, že predmetom konania v danej veci je návrh matky na nahradenie súhlasu otca pri nezhode rodičov o podstatnej otázke týkajúcej sa maloletého dieťaťa, súd prvej inštancie pri rozhodovaní vychádzal z ust. § 35, § 26, § 25 ods. 1, 2, § 43 ods. 1 Zákona o rodine.

12. Z hľadiska skutkových podkladov pre rozhodnutie je procesný súd v konaní starostlivosti o maloletých podľa ust. § 111 ods. 1 písm. c) CMP povinný zisťovať skutočný stav veci (§ 35 CMP) a vykonať aj iné dôkazy, ako navrhli účastníci, ak je to potrebné na zistenie skutočného stavu veci (§ 37 CMP). V posudzovanom prípade súd prvej inštancie dospel k záveru o dôvodnosti návrhu matky bez vykonania náležitého dokazovania. Súd prvej inštancie prezentoval svoj ničím nepodložený záver o vhodnosti rodinného a sociálneho zázemia ktorý matka údajne vytvorila pre maloletú v Kanade v mieste bydliska jej nového partnera a otca jej maloletých detí. Súd prvej inštancie o tomto návrhu matky rozhodol bez toho, aby rozsudok o úprave výkonu rodičovských práv a povinností k maloletej v časti zverenia maloletej nadobudol právoplatnosť (rozsudok Okresného súdu Pezinok č.k. 12P/175/2019-239, zo dňa 01.10.2019). Nezaoberal sa spôsobom ďalšieho udržiavania rodinných vzťahov - kontaktu (styku) maloletej s otcom v prípade nahradenia súhlasu otca s vystahovaním maloletej do Kanady (zrejme iba vzal do úvahy vyjadrenie maloletej pred kolíznym opatrovníkom, že na styku s otcom v prípade odchodu do Kanady sa ani nezamýšľa). Nemal dostatočne preukázaný skutočný stav, keď matka v konaní okrem rodných listov maloletých detí D. Y., nar. XX.XX.XXXX a Q. Y., nar. XX.XX.XXXX, nepreukázala akékoľvek tvrdenia o podmienkach jej života s maloletými deťmi v Kanade, z obsahu spisu ani nevyplýva, žeby v Kanade niekedy bola a prostredie kde sa má s maloletými deťmi vystahovať pozná. Pre posúdenie dôvodov návrhu matky a najmä vhodnosti nového rodinného a sociálneho zázemia pre maloletú nestačí, ak nahradenie súhlasu otca s vystahovaním maloletej do Kanady je založené iba na tvrdení matky o jej vzťahu s pánom N. Y., s ktorým nadviazala pomer v 2/2020 a z ktorého sa po 9 mesiacoch narodili maloleté deti D. a Q., bez akéhokoľvek preukázania a skúmania pomerov v Kanade, ktoré si súd bez ďalšieho osvojil a na ktorých svoje rozhodnutie založil. Matka svoje tvrdenia, že N. Y. je štátnym občanom Kanady (s trvalým pobytom 20 rokov) a vytvoreným vhodným zázemím a bytovými podmienkami na adrese XXX D. O., P., W XtX, AB, O. nijako nepreukázala a tieto súd prvej inštancie ani bližšie nezisťoval. Súd prvej inštancie nielenže nemal preukázané tieto podstatné okolnosti, ale k predmetu konania nevypočul ani svedka - partnera matky N. Y., ktorý má matke, ktorá je bez akéhokoľvek príjmu s tromi maloletými deťmi v Kanade poskytnúť bytové a sociálne istoty. Nemal overenú ani existenciu matkou uvádzanej adresy v Kanade, na ktorej má zabezpečiť ďalšiu starostlivosť o maloletú, rovnako ani to, že N. Y. má štátne občianstvo Kanady (na ktoré matka poukazuje), čo nevyplýva zo žiadneho z matkou predkladaných listín, pričom z rodných listov maloletých detí vyplýva, že ich otec, N. Y. je štátnym občanom Slovenskej republiky. Nie je zrejmé ani na základe akých okolností (N. Y. nie je príbuzný maloletej a matka nepreukázala povolenie k pobytu v Kanade), by maloletá mala prístup k adekvátnej zdravotnej starostlivosti (matka uvedené tvrdenie nepreukázala a ani nevysvetlila), matka nepredložila ani stanovisko školy ktorú má maloletá po príchode začať navštevovať. Keďže súd nemal

dostatočne preukázaný pomer matky a najmä maloletej na N. Y. (ktorého v konaní výsluch nezabezpečil) a preverené jeho sociálne, bytové a pracovné pomery v Kanade (napr. jeho príjem), nie je zrejmé z akých finančných prostriedkov (matka je nemajetná), budú potreby maloletej zabezpečené. Matka N. Y. s ktorým udržiava vzťah podľa jej tvrdení od 2/2020, označuje ako stáleho partnera, maloletá ho už oslovuje „otec“, avšak z obsahu spisového materiálu nevyplýva, že by spolu žili v spoločnej domácnosti, matka prostredie v Kanade nepozná, nikdy tam nebola, nepredložila jediný listinný dôkaz preukazujúci, že N. Y. zabezpečil pre príchod matky a jej troch detí vhodné podmienky, alebo aj jeho súhlas - vyhlásenie v tomto smere. Súd prvej inštancie uvádza, že biologický otec sa o maloletú dlhodobo nestará, pričom z obsahu spisu vyplýva, že do 9/2019 bola maloletá v striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov. Pokiaľ kolízny opatrovník hodnotí vzťah N. Y. a maloletej ako plnohodnotný (čo odvolací súd nevyklučuje) avšak z obsahu spisu vyplýva, že maloletá N. Y. pozná zo stretnutí a telefonátov za obdobie cca 12 mesiacov. Súd prvej inštancie teda k svojmu právnomu záveru dospel bez toho, aby komplexne preskúmal celkovú rodinnú situáciu a skutočné podmienky matky, ktoré vytvorila pre maloletú v Kanade, t.j. v krajine, kde sa mieni natrvalo s maloletou vysťahovať a obmedzil sa iba na konštatovanie o vypeľosti a demokratickom zriadení Kanady.

13. Za popísanej situácie možno dať otcovi za pravdu, že v súdnej veci došlo k naplneniu odvolacieho dôvodu podľa ust. § 365 ods. 1 písm. e) CSP v spojení s ust. § 2 ods. 1 CMP, teda, že súd prvej inštancie v dôsledku nesprávneho právneho posúdenia neúplne zistil skutočný stav a tento nedostatok nemožno napraviť (z dôvodu rozsiahlosti potrebného dokazovania) odvolacím súdom, a preto odvolací súd napadnutý rozsudok už len z tohto dôvodu, bez toho, aby sa zaoberal inými dôvodmi odvolania otca, podľa ust. § 389 ods. 1 písm. c) CSP v spojení s ust. § 2 ods. 1 CMP zrušil a podľa ust. § 391 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 2 ods. 1 CMP vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Nesprávny postup súdu prvej inštancie v takomto rozsahu by nemal naprávať odvolací súd, ktorý je spravidla určený na to, aby náležite vykladal a aplikoval právo v opravných konaniach. Účelom fungovania opravného súdu je na kvalitatívne vyššej úrovni na základe opravných prostriedkov preskúmať, či sa na súde prvej inštancie dosiahol účel civilného mimosporového konania vyjadrený v článkoch 1, 4 a 6 CMP v spojení s článkom 46 a násl. Ústavy a nie nahrádzať podstatné pochybenia v postupe prvoinštančného súdu.

14. V ďalšom konaní súd prvej inštancie komplexne objasní a zhodnotí celkové rodinné pomery maloletej a vykoná potrebné dokazovanie za účelom preukázania všetkých podstatných skutočností vo vyššie naznačenom smere, na ktorých matka dôvody svojho návrhu založila, v súlade s ust. § 188 a § 195 a násl. CSP (najmä ust. § 204 CSP) a súčasne umožní účastníkom konania vyjadriť sa k dôkazom (§ 182 CSP). Za týmto účelom najmä vykoná výsluch N. a zopakuje výsluch maloletej v aktuálnom čase, vykoná dokazovanie na preukázanie rodinných, sociálnych, bytových (vlastníctvo k nehnuteľnosti, nájomnú zmluvu) a zárobkových pomerov p. Y. (na ktorých má byť matka s maloletými deťmi a maloletá G. v Kanade závislá), matkou tvrdeného štátneho občianstva p. Y., na základe akých podmienok bude mať matka a maloletá udelené povolenie k pobytu v Kanade, poskytnutú zdravotnú starostlivosť, školskú dochádzku (vyjadrenie/potvrdenie školy o prijatí maloletej na povinnú školskú dochádzku). Pokiaľ matka dôkazy, potvrdenia (s ich úradným prekladom) nezabezpečí, súd prvej inštancie bude povinný uvedené vyhodnotiť v nadväznosti na posúdenie najlepšieho záujmu maloletého dieťaťa.

15. Súd prvej inštancie, ktorý je v zmysle § 391 ods. 2 CMP viazaný právnym názorom odvolacieho súdu, doplní dokazovanie vyššie uvedeným spôsobom a svoje rozhodnutie zdôvodní v jeho písomnom vyhotovení tak, ako mu to ukladá ustanovenie § 220 ods. 2 CSP.

16. V novom rozhodnutí vo veci samej súd prvej inštancie opätovne rozhodne o trovách prvoinštančného konania a v súlade s ust. § 396 ods. 3 CSP a § 58 CMP rozhodne j o náhrade trov tohto odvolacieho konania.

17. Odvolací súd prijal rozhodnutie jednomyseľne pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.).

Dovolať musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).